

Pub-afton med "luftburen Intensivvård"

Den 17 mars hade programkommittén arrangerat sedvanlig pub-kväll på Skeppet. För en billig penning serverades snacks-tallrik och vin och öl till de som så önskade. Lars-Olof Eklund från programkommittén hälsade ett 50-tal medlemmar välkomna, och presenterade doktor Emma Pontén som är narkosläkare på Akademiska Sjukhuset i Uppsala.

Förutom sitt ordinarie jobb på sjukhuset deltar Emma i gruppen med 11 läkare som arbetar med transport av olycksfall och svårt sjuka med helikopter och flygplan. Till sitt förfogande har gruppen tillgång till en helikopter, SA 365 Dauphin och ett flygplan, Learjet 45. Den blåmålade helikoptern

syns ju ofta i Håbo och används i närområdet vid olyckor och svåra sjukdomsfall. På dagtid har man 10 min beredskapstid och på natten 30 min. Helikoptern bemannas med två piloter, läkare och sjuksköterska samt har den plats för den speciella intensivvårdsbåren som har all utrustning monterad. Detta gör att man enkelt kan flytta patienten mellan helikopter, och till exempel, vägambulans utan att koppla ifrån övervakningsarrangemangen. Flygplanet, som numera leasas av landstinget, är ett modernt reseflygplan med trycksatt kabin och plats för två IVA-bårar plus två passagerare förutom piloter och vårdlag. Med detta kan man flytta svårt sjuka interkontinentalt.

Emma tyckte det var trevligt att komma på besök till SPF Seniorerna, och berättade målande om sitt arbete i luften och ibland på marken.

Med helikoptern blir det mycket "blåljus-uttryckningar" och det kan vara ganska kaotiskt vid svåra olyckor med många skadade och eventuellt döda där helikopterläkaren blir medicinskt ansvarig.

Med helikoptern görs även transporter av för tidigt födda barn och svårt sjuka från mindre sjukhus till Uppsala. Helikoptern kan operera i de flesta fall, men det finns begränsningar som t.ex. dålig sikt eller risk för isbildning. Det är alltid piloten som tar beslut om att starta.

Med flygplanet kan man genomföra sjuktransporter runt hela jorden, men även inom Sverige om så bedöms rimligt. Till skillnad från helikoptern så är det behagligt tyst och lugnt ombord på planet.

Vid alla transporter är det viktigt med bra kommunikationer och polisens radiosystem, "Rakel", fungerar bra. Inom lufttransportgruppen övas det ofta och man har minst en katastrofövning varje år. Då deltar alla berörda organisationer och man tränar framför allt på samordning. Naturligtvis kan det vara ett psykiskt påfrestande jobb för alla i helikoptern och det är mycket viktigt att man har s.k. debriefing (talar ut) efter ett svårt uppdrag.

Ordförande Yvonne tackade för ett intressant föredrag och Emma tackades med blommor och applåder. Efter lottdragning var det tid att dra sig hemåt. Dock kunde man tänka, att om det händer något allvarligt, så kan räddningen mycket väl komma från himmeln i form av en blå helikopter.

Sverker Jonasson